

N:o 79.

Uppläst och godkänd af Första Kammaren den 6 maj 1903.
 — — — — Andra Kammaren den 6 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående åtgärder för tillvaratagande af de inhemska häststammarna.

[Första Kammarrens tillfälliga utskotts (n:o 1) utlåtande n:o 13.]
 [Andra Kammarrens tillfälliga utskotts (n:o 3) utlåtande n:o 17.]

Till Konungen.

Sedan den inhemska hästafveln vid början af 1870-talet begynt ingifva allvarliga farhågor för en tillbakagång eller försämring, tillgrip man den redan förut, ehuru i ringa utsträckning, anlitade utvägen att från utlandet importera afvelsdjur af främmande kulturraser för att därmed upphjälpa och förbättra den befintliga häststockens beskaffenhet. Genom de goda ekonomiska resultat, som ofta uppnåddes af hästuppfödare, hvilka använde det importerade korsningsmaterialet, minskades intresset för de inhemska häststammarna och insikten om deras värde, och detta äfven på de trakter, där behovet af förstärkningsafvel alldeles icke kunde sägas vara för handen. Efter ett par decenniers förlopp kom man omsider därhän, att i regeln endast importerade hästar af auringen främmande kulturraser eller norsk ras användes för afvelsändamål.

Äfven om detta förhållande inom vissa delar af landet visat sig vara till obestridlig nytta för hästafveln, har dock importen icke alle-

städes varit till densamma fördel; och den uppfattningen har på mångt håll alltmera stadgats, att man icke i allo vunnit det goda resultat, som man genom importen sökt ernå. Med anledning därpå hafva ock flerstädes bildats föreningar för att tillvarataga och utveckla de kvarvarande resterna af de inhemska häststammarne. Sedan jämväl genom noggranna forskningar ådagalagts, att landet besitter ett dugligt och utvecklingsmöjligt inhemskt hästafvelsmaterial, har småningom den åsikt stadgat sig, att det vore ej allenast möjligt utan äfven ekonomiskt fördelaktigt att vid hästafveln minska användningen af de främmande kulturraserna.

För att främja detta ändamål har i en inom Riksdagen väckt motion ifrågasatts vidtagande af sådana åtgärder, som kunde vara erforderliga för att på bästa sätt tillvarataga våra inhemska häststammar.

Bland de åtgärder, som därvid i främsta rummet af motionären åsyftats, är en ändring i det nu gällande premieringsreglementet af den 23 november 1900, enligt hvilket reglemente endast sådana afvelsdjur af inhemskt ursprung äro föremål för premiering, som äro kallblodiga samt hänförliga till »den norska eller nordsvenska typen».

På sätt af motionären erinrats, synas emellertid de senare årens undersökningar gifva vid handen, att vår hästkultur ingalunda leder sitt ursprung från Norge. Snarare har densamma gifvit upphof åt detta lands hos oss mest värderade häststam. Det lär till och med kunna sägas, att, medan i Norge endast ett par af de ursprungliga typerna kunna spåras i nutidens hästar, finnas i vårt land, om också endast i sparsamt förekommande fall, nordens samtliga ursprungstyper representerade, såväl varmblodiga som kallblodiga. Därför torde det icke vara riktigt att sammanställa samtliga våra inhemska stammar med den norska rasen och därmed hänföra dem till den kallblodiga gruppen, äfven om en stor del af de inhemska stammarne på senare tid blifvit uppblandad med nyssnämnda ras.

Under sådana förhållanden och då den nordsvenska typen i det allmänna föreställningssättet blifvit identisk med endast de delar af vår häststock, som äro nära besläktade med den norska rasen, anser Riksdagen, i likhet med motionären, att de nuvarande bestämmelserna i reglementet kunna blifva vilseledande och i mångt fall hinderliga för ett rätt tillvaratagande af det värdefulla material, som våra inhemska häststammar erbjuda, och att det på grund därpå torde vara nödvändigt, att ett tillägg göres i premieringsreglementet, hvarigenom äfven sådana inhemska hästar, hvilkas typ icke är identisk med de norska, må blifva föremål för premiering.

Det har jämväl synts Riksdagen kunna ifrågasättas, huruvida icke staten äfven på annat sätt än genom premiering borde underlätta arbetet för tillvaratagande af de inhemska häststammarne, likasom staten, hvad nötkreatursafveln beträffar, lämnar understöd icke allenast genom premiering utan äfven genom särskildt anslag för att uppmuntra till bildande af så kallade afvelscentra, hvarifrån till landets olika delar framstående afvelsdjur kunna spridas.

På grund af hvad sålunda anförts får Riksdagen anhålla, det Eders Kungl. Maj:t täcktes efter verkställd utredning vidtaga de åtgärder, som från statens sida må anses erforderliga för befrämjandet af vår inhemska hästafvel.

Stockholm den 6 maj 1903.

Med undersätlig vördnad.
